

Verslag Pianofestival Culemborg 2024

Inleiding

Dit is een verslag over de organisatie en realisatie van het Pianofestival dat plaatsvond op zondag 15 september 2024. Ingegaan wordt op het grote succes van het evenement en de sociaal-maatschappelijke waarde daarvan. Pianofestival Culemborg is één van de piano-promotie-activiteiten van Stichting Pro Piano (www.stichtingpropiano.nl).

Het Pianofestival 2024 vond plaats op 10 locaties in de historische binnenstad. Pianomuziek van hoge kwaliteit werd uitgevoerd door amateur- en professionele pianisten. Het thema was dit jaar "*Pianoklanken langs het water*".

Programmering

Het festival werd geopend door drie pianisten, leerlingen van *Marlies van Gent*. Zij begonnen zes-handig aan de vleugel met een Dans en Romance van Rachmaninov. *Pierre Bennet* bracht ons in de wondere wereld van Janaček. *Alex Hwang* speelde de 2de Chopin Ballade, eerst prachtig wiegend en later woest en gepassioneerd. *Max Valkenburcht* liet het glanzende water in "Pagodes" van Debussy horen, de trillers bloeiden in de kerk en de klankguirlandes zweefden om ons heen.

De jongste deelnemer was 12 jaar oud en bij het aanvang van het slotconcert kwam spontaan een 3-jarige enkele noten op de vleugel spelen. Je zet een instrument in een locatie met 400 man publiek en een kind reageert enthousiast op deze wijze. Boeiend!

Pianodocenten

Sandra de Mol en Hein Fransen namen het initiatief om samen met hun leerlingen op een locatie te spelen waarbij de jonge en oude leerlingen naar elkaar kunnen luisteren. Deze samenwerking heeft ze geïnspireerd om meer te gaan ondernemen met collega's. Op hun verzoek zal in 2025 een middag worden georganiseerd voor pianodocenten in Culemborg. Er is veel belangstelling voor piano-onderwijs en daarbij is de kennis en ervaring van verschillende docenten waardevol om te delen.

Het Slotconcert vond plaats in de Grote of Barbarakerk.

Lodewijk Westbroek: we luisterden nog 1 keer naar onze jongste deelnemer met De Leeuwerik van Balakirev, een prachtig stuk dat hij met parelende klanken uitvoerde.

Kelvin Grout speelde pianomuziek van William Baines, 4 korte stukken over water. Geheel onbekende maar prachtige laat-romantische muziek, speelt in klank en ritme.

Alex Hwang kwam terug met een Elegie van Rachmaninov.

Mirsa Adami speelde een nieuwe compositie "Eos giest die Morgentau aus", van Henning Schmidt.

Vicky Juo had het woeste vuur bij zich in Pokofiev 4de deel van de 6de Pianosonate.

Camiel Boomsma stuurde ons met een warm hart naar huis met de Chopin Polonaise.

Sociaal maatschappelijke betekenis van het Pianofestival

In navolging van eerdere edities heeft het Pianofestival wederom laten zien dat het voorziet in een sociaal-maatschappelijke behoefte voor jong en oud. Er komen steeds meer kinderen luisteren naar het festival. Muziek beleven op bijzondere locaties in de historische binnenstad draagt bij aan sociaal-maatschappelijk welbevinden.

Bezoekers en musici kwamen niet alleen uit Culemborg en omgeving maar ook uit Noord Brabant, Zeeland, Friesland, de Randstad en zelfs uit het buitenland. Het festival wordt steeds op een van de Monumentendagen georganiseerd. De combinatie van deze activiteiten trekt extra bezoekers.

Het festival wordt gesteund door lokale ondernemers in Culemborg, niet alleen financieel via het Ondernemersfonds, maar ook via het ter beschikking stellen van locaties. De ondernemers profiteren van de bezoekers die het festival trekt. Tijdens het slotconcert is een compositie gespeeld die door een lokale muzikant speciaal voor het festival is gemaakt. De organisatie is echter niet een pure lokale aangelegenheid. Het organiserende Piano Comité en het bestuur van de Stichting Pro Piano zetten hun netwerk in voor de organisatie. Dit netwerk reikt verder dan Culemborg.

Sfeerbeeld Piano Festival

Door de laagdrempeligheid en toegankelijkheid voor een breed publiek in een intieme sfeer is het Pianofestival een evenement voor jong en oud. Het brengt amateur en (semi-) professionele musici en jonge talenten bij elkaar. De historische en monumentale locaties leggen een link met de historische waarde van de stad Culemborg. Naast het bezoeken van de pianoconcerten is gebleken dat menig bezoeker de tijd heeft genomen om kennis te maken met de binnenstad en is de plaatselijke horeca druk bezocht.

Een wandeling door de stad tijdens het pianowandeling doe je met het programma in je hand maar ook met je oren. De deuren van onder meer de plaatselijke boekenwinkel, de kelder van het Stadhuis, de Synagoge en het van Riebeeckhuis zijn open en pianoklank resoneert door de stad. Op de markt bij Café de Mart staat altijd de 'bespeel me piano'. De hele middag wordt je verrast door wie daar gaat spelen. Verschillende mensen – jong en oud, virtuoos en minder virtuoos - wagen zich op de markt om op deze piano te gaan te spelen. Sommige spelers zijn zo goed dat zij gevraagd zullen worden voor het festival van 2025.

Promotie Pianofestival

Op diverse manieren is er aandacht besteed aan promotie van het Pianofestival. Het Pianofestival genoot vermeldingen in lokale kranten en tijdschriften, op websites (onder meer www.pianoculemborg.nl, www.stichtingpropiano.nl, www.culemborgklopt.nl, www.rivierenland.nl) en in social media (Facebook, X en Instagram). Daarbij hebben we het festival al vroeg gepromoot. Op 15 juli tijdens de Culemborgse Toffeldagen is door de Stichting Pro Piano een optreden verzorgd en zijn flyers verspreid als een vooraankondiging van het aanstaande Pianofestival. In de aanloop naar het festival in september hebben we flyers en posters verspreid en opgehangen op diverse locaties in onder meer Culemborg, Beusichem en Zoelmond.

Organisatie

Het Pianofestival is gerealiseerd door zo'n 15 vrijwilligers en op 10 binnen-locaties. Het inzetten van coördinatoren voor onder meer de inrichting van de locaties en de persoonlijke begeleiding van de pianisten, heeft veel rust gebracht tijdens het festival. De logistiek rond onder meer de instrumenten, materialen voor de inrichting van de locaties en de catering was een belangrijk aandachtspunt voor de organisatie. De vrijwilligers zijn vooraf tijdens een speciale avond geïnstrueerd waarbij bijzondere aandacht is besteed aan het collecteren van bezoekersbijdragen, zowel fysiek (collectebussen) als virtueel (QR codes). Dit heeft mede bijgedragen aan hogere opbrengsten uit deze bron.

Het Pianocomité heeft met toewijding gedurende het hele jaar gewerkt om een inspirerende middag neer te zetten voor de deelnemers, de lokale ondernemers en voor het publiek.

Samenwerkingen

De samenwerkingen met onder meer de *Open Monumentendag*, *Koninklijk Conservatorium Den Haag* en *docenten in Culemborg en omgeving*, hebben bijgedragen aan de hoge kwaliteit van zowel professionele als amateur pianisten en aan de beschikbaarheid van prachtige locaties. Ter illustratie:

- Pianodocenten Culemborg e.o.: van diverse plaatselijke docenten deed een aantal leerlingen mee.
- Horecaondernemingen in het centrum van Culemborg: de terrassen droegen bij aan het welbevinden van het publiek. Men genoot van de stad als decor van een heerlijk Pianofestival.
- Een diverse groep van ondernemers in de binnenstad heeft dit jaar een locatie ter beschikking gesteld: Van Ekeren Kuiper Makelaardij, Boekhandel Tomey, Wijn & Verwonderen (Jan van Riebeeckhuis) en Café De Mart ('bespeel mij piano'). Ook zijn locaties van de gemeente (kelder van het Stadhuis) en van inwoners gebruikt.
- Het Koninklijk Conservatorium Den Haag heeft diverse leerlingen via het Pianofestival een podium kunnen bieden.
- Open Monumentendag Culemborg: de samenwerking is voordelig voor beide partners omdat gezamenlijk meer publiek wordt getrokken.

Financieel

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de kosten en opbrengsten van het Pianofestival in vergelijking met de oorspronkelijke en bijgestelde begroting. Als toelichting daarop het volgende:

- Bij de voorbereiding van het festival 2024 bleek het lastig om voldoende financiële dekking te vinden voor het plan met een kostenbegroting van EUR 23.500. Er resteerden twee opties: festival afblazen of laten doorgaan op een flink kleinere schaal. Gekozen is voor de tweede optie en daarbij is een aangepaste begroting gemaakt met een kostentotaal van bijna EUR 11.000 (ruim 46% van de oorspronkelijke begroting) en een tekort van ca. EUR 2.300. Dit tekort zou uit het eigen vermogen worden gefinancierd dat immers bestemd is voor het opvangen van dit soort tegenvallers
- Op een zeer laat moment (begin september) in de aanloop naar het festival van 15 september hebben we een bijdrage van EUR 4.000 gekregen van het Postcode Loterij

Buurtfonds. Deze extra bijdrage hebben we voor een deel nog kunnen aanwenden, onder meer door een hogere vergoeding aan pianisten om meer in lijn te komen met de Fair Practice Code, extra publiciteit en door te investeren in de organisatie door het Piano Comité en de overige vrijwilligers. Verder zijn voor het verkrijgen van deze bijdrage extra advieskosten gemaakt. De late extra bijdrage heeft – samen met de hoge donaties van bezoekers – geleid tot een omslag van het begrote verlies van ca. EUR 2.300 in een winst van ca. EUR 1.600

- De totale kosten zijn ca. EUR 1.900 hoger uitgekomen dan de aangepaste begroting. Zoals aangegeven heeft de bijdrage van het Postcode Loterij Buurtfonds de ruimte hiertoe geboden. Extra advieskosten in verband met deze bijdrage, een hogere beloning voor de inspanningen van het organiserende Piano Comité en van vrijwilligers, hogere vergoedingen voor pianisten (Fair Practice Code) en investeringen in communicatiemiddelen (banners en spandoeken) zijn de belangrijkste elementen van de kostenverhoging
- Vanwege de ‘afschaling’ van het festival hebben we de donaties door de bezoekers vrij voorzichtig ingeschat op EUR 1.200. Deze zijn echter veel hoger uitgekomen op ruim EUR 2.900 wat de waardering door bezoekers onderstreept
- Ruim 33% van de kosten van het festival is gedekt door eigen inkomsten: bijdrage bezoekers en sponsoring. Dit aandeel is hoger dan begroot (bijna 29%) wat positief is omdat de afhankelijkheid van fondsen op die manier wordt verminderd.

Doelstellingen versus realisatie

	<i>Doelstellingen</i>	<i>Realisatie</i>
1	Een breed publiek bereiken	Jong en oud publiek van verschillende culturele en sociaal maatschappelijke achtergronden bereikt
2	Het bieden van luisterplezier	Alle locaties werden goed bezocht
3	Meer bekendheid	Naar schatting 50% van de bezoekers kwam van buiten Culemborg (Midden Nederland of verder)
4	Plaatselijke en landelijke promotie	Plaatselijke kranten (Culemborgse Courant, Regionaal Uitgelicht)
5	10 locaties	Totaal 10 locaties
6	Educatief element	Jonge talenten hebben podium ervaring opgedaan; jong en oud heeft kennism gemaakt met het plezier van pianospelen en dat je dat op elke leeftijd kan oppakken.

Tot slot en dankwoord

Tot slot spreken het bestuur van Stichting Pro Piano en de organiserend Piano Comité hun dankbaarheid uit voor uw financiële bijdrage. Mede dankzij uw steun heeft dit evenement wederom plaats kunnen vinden waardoor musici een podium (en inkomsten) kregen en het publiek een mooi live evenement kon meemaken. En dit alles ook ter ondersteuning van de ondernemers in Culemborg. We hopen op een verdere en vruchtbare samenwerking in de toekomst.

Namens het Piano Comité,

Elmar van Loon

Pianofestival 2024

	Begroting oorspronkelijk	Begroting Aangepast	Realisatie
Omschrijving	Totaal	Totaal	Totaal
Honoraria pianisten	€ 5.941	€ 2.671	€ 3.136
Reiskosten	€ 350	€ 200	€ 117
Instrumenten	€ 8.652	€ 3.146	€ 3.076
Podiumkosten	€ 4.114	€ 1.634	€ 1.369
Public Relations	€ 699	€ 699	€ 629
Cateringkosten	€ 1.233	€ 766	€ 852
Advieskosten	€ 650	€ 650	€ 1.650
Representatiekosten	€ 1.695	€ 1.095	€ 1.886
Organisatiekosten	€ 75	€ 75	€ 174
Onvoorzien	€ 92	€ -	€ -
Totale Kosten	€ 23.500	€ 10.934	€ 12.888
Resultaat	€ -	€ -2.342	€ 1.612
Totale Baten	€ 23.500	€ 8.593	€ 14.500
Bijdragen bezoekers	€ 1.725	€ 1.200	€ 2.942
Sponsoring leveranciers	€ 1.579	€ 690	€ 799
Sponsoring diverse	€ 622	€ 1.272	€ 562
Fondsenwerving	€ 19.574	€ 5.431	€ 10.197
Stichting Elisabeth Weeshuis			€ 1.000
Ondernemersfonds Culemborg			€ 1.331
Cultuurfonds Culemborg			€ 3.867
Postcode Loterij Buurtfonds			€ 4.000

Deze tabel kan afrondingsverschillen bevatten